

SADRŽAJ

Predgovor	9
Glava I	
INSPEKCIJA RADA	17
1. Opšta ovlašćenja Inspekcije rada	17
1.1. Organ uprave - oblik upravno-nadzorne funkcije organa uprave	17
1.2. Propisi koji se primenjuju	17
1.3. Pokretanje postupka	18
1.4. Ovlašćenja inspektora rada prilikom vršenja nadzora.....	19
1.5. Okončanje postupka	20
1.6. Preventivne mere.....	20
1.7. Upravni akti – rešenja	21
1.8. Rešenje o otklanjanju nepravilnosti	21
1.9. Rešenje o „vraćanju na rad“	22
1.10. Izvršenje rešenja.....	24
2. Ovlašćenja Inspekcije rada po posebnim propisima	24
2.1. Zakon o radu	24
2.2. Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu	27
2.2.1. Primena upravnih mera	33
2.2.2. Zabrana rada	34
2.2.3. Opšta nadležnost inspekcije rada.....	35
3. Najčešći primeri kršenja obaveza	35
4. Uloga Inspekcije rada	38
5. Metodologija rada Inspekcije	38
5.1. Zadatak Inspekcije rada.....	38
5.2. Planiranje inspekcija	39
5.2.1. Značaj planiranja	39
5.2.2. Proces planiranja.....	39
5.2.3. Planiranje aktivnosti	40
5.2.4. Programi rada.....	40
5.3. Priprema za inspeksijski nadzor.....	40
5.3.1. Prikupljanje informacija	40
5.4. Vrste inspeksijskih nadzora.....	41
5.5. Priprema materijala	42
5.6. Zakazivanje nadzora.....	43

5.7. Vršenje nadzora	44
5.7.1. Preliminarni kontakti i formalnosti.....	44
5.7.2. Inspekcija poslovne prostorije, objekta, postrojenja, uređaja, sredstava i opreme za ličnu zaštitu, predmeta i robe i sl.; radnog mesta, odnosno mesta na kome zaposleni radi.....	46
5.7.3. Pregled dokumentacije.....	47
5.7.4. Kontrolni nadzor	47
5.7.5. Uviđaj u slučaju smrtne, teške ili kolektivne povrede na radu	48
5.7.6. Zapisnik o izvršenom nadzoru.....	52
5.7.7. Završni sastanak – upoznavanje ovlašćenog lica poslodavca o činjeničnom stanju navedenom u zapisniku i predloženim merama	53
6. Mere (kazne) - posebno sankcionisane odredbe Zakona o radu..	54
6.1. Prekršajni nalog – izricanje novčane kazne za prekršaj od strane inspektora rada.....	66
7. Mere (kazne) nakon izvršenog integrisanog nadzora, odnosno nadzora koji se vrši primenom i Zakona o radu i Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu	70
Glava II	
ZAKON O RADU	77
1. Uvod.....	77
2. Obaveza poslodavca da sa licem koje radi zaključi ugovor o radu ili drugi ugovor u smislu Zakona	78
3. Zarada	85
3.1. Osnovna zarada	88
3.2. Radni učinak, kao element zarade.....	93
3.3. Uvećanje zarade	97
3.3.1. Uvećanje zarade za rad na državni praznik	99
3.3.2. Uvećanje zarade za rad noću	101
3.3.3. Uvećanje zarade za prekovremeni rad	102
3.3.4. Uvećanje zarade po osnovu „minulog rada“	102
3.3.5. Ostala uvećanja zarade	104
3.4. Slučajevi kada poslodavac može zaposlenom da obustavi određeni iznos iz zarade.....	104
3.5. Rok za isplatu zarade, odnosno naknade zarade	105
3.6. Naknada za rad direktora	105
4. Minimalna zarada	106
4.1. Odluka o minimalnoj ceni rada po satu.....	110
4.2. Minimalna zarada za period jul - decembar 2014. godine	110

5. Obaveza poslodavca da zaposlenom isplati zaradu u novcu	111
6. Obaveza poslodavca da zaposlenom dostavi obračun zarade u skladu sa Zakonom	113
7. Obaveza poslodavca da donese program rešavanja viška zaposlenih	117
8. Odgovornost poslodavca ako zaposlenom otkáže ugovor o radu suprotno odredbama Zakona	121
9. Prekršaj poslodavca ako sprečava inspektora rada u vršenju inspeksijskog nadzora	125
10. Prekršaj poslodavca ako ne postupi po rešenju inspektora rada	126
11. Prekršaj zabrane diskriminacije	127
12. Prekršaj u slučaju zasnivanja radnog odnosa sa licem mladim od 18 godina života	129
13. Pojam radnog vremena	130
14. Obaveze poslodavca u vezi sa prekovremenim radom i preraspodelom radnog vremena	132
15. Obaveza poslodavca da zaposlenom koji radi noću obezbedi obavljanje poslova u toku dana	134
16. Obaveza poslodavca da zaposlenom koji radi u smenama obezbedi izmenu smena	135
17. Odgovornost poslodavca ako zaposlenom mladem od 18 godina života odredi da radi suprotno odredbama čl. 84, 87. i 88. Zakona	136
18. Odgovornost poslodavca ako zaposlenom između navršene 18. i 21. godine života odredi da radi suprotno odredbi člana 85. Zakona	137
19. Obaveza poslodavca da obezbedi zaštitu materinstva, kao i prava po osnovu nege deteta i posebne nege deteta ili druge osobe u skladu sa čl. 89–100. Zakona	138
20. Zaposleni ima pravo na naknadu zarade	144
20.1. Naknada plate zaposlenih u državnoj upravi	149
20.2. Naknada plate zaposlenih u javnim službama	150
20.3. Naknada zarade iz člana 114. Zakona	150
20.3.1. Odsustvovanje sa rada na dan praznika koji je neradni dan	150

20.3.2. Godišnji odmor	151
20.3.3. Slučajevi plaćenog odsustva	154
20.3.4. Naknada zarade za vreme odsustvovanja sa rada zbog privremene sprečenosti za rad (bolovanje do 30 dana) - član 115. Zakona	155
20.3.5. Naknada zarade za vreme prekida rada odnosno smanjenja obima rada do kojeg je došlo bez krivice zaposlenog	156
20.3.6. Naknada zarade za vreme prekida rada do koga je došlo naredbom nadležnog državnog organa ili nadležnog organa poslodavca	157
21. Prava zaposlenih kod promene poslodavca	157
22. Odgovornost poslodavca ako donese odluku o udaljenju zaposlenog suprotno odredbama Zakona ili ako zaposlenog udalji sa rada duže od roka propisanog Zakonom	158
23. Odgovornost poslodavca ako zaposlenom ponudi zaključivanje aneksa suprotno odredbama Zakona	162
24. Zaposleni ima pravo na isplatu svih dospelih zarada, naknada zarada i drugih primanja	166
25. Obaveza poslodavca da kada odluči o pojedinačnom pravu, obavezi ili odgovornosti zaposlenog, donese rešenje i dostavi ga zaposlenom u skladu sa Zakonom	167
26. Prekršaj za pozivanje na odgovornost predstavnika zaposlenih koji postupa u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom....	168
27. Obaveza poslodavca da zaposlenom preda primerak ugovora o radu	169
28. Obaveza poslodavca da postupi u skladu sa odredbama Zakona koje uređuju godišnji odmor	170
29. Odgovornost poslodavca koji je zaposlenom, koji je ostvario pravo na mirovanje radnog odnosa, uskratio pravo da se vrati na rad.....	173
30. Odgovornost poslodavca ako zaposlenom ne isplati naknadu troškova, odnosno drugo primanje u skladu sa odredbama Zakona	174
30.1. Naknada troškova zaposlenog	174
30.1.1. Naknada troškova za dolazak i odlazak sa rada.....	175
30.1.2. Naknada troškova za vreme provedeno na službenom putu u zemlji	177

30.1.3. Naknada troškova za vreme provedeno na službenom putu u inostranstvu	179
30.1.4. Naknada troškova smeštaja i ishrane za rad i boravak na terenu, ako poslodavac nije zaposlenom obezbedio smeštaj i ishranu bez naknade	182
30.1.5. Naknada troškova za ishranu u toku rada	183
30.1.6. Naknada troškova za regres za korišćenje godišnjeg odmora	184
30.2. Druga primanja zaposlenih	185
30.2.1. Otpremnina pri odlasku u penziju.....	186
30.2.2. Naknada troškova pogrebnih usluga.....	190
30.2.3. Naknada štete zbog povrede na radu ili profesionalnog oboljenja	190
30.2.4. Božićni i novogodišnji paketići deci zaposlenih	191
30.2.5. Ostala druga primanja iz člana 119. Zakona.....	193
30.2.6. Jubilarna nagrada	194
30.2.7. Solidarna pomoć	195
30.2.8. Tabela – Neoporezivi iznosi poreza na dohodak građana ..	197
30.2.9. Druga primanja iz člana 120. Zakona.....	199
31. Obaveza poslodavca da drži primerak ugovora ili kopije ugovora u skladu sa Zakonom.....	201
32. Odgovornost poslodavca ako ne obezbedi vreme za odmor u toku dnevnog rada, dnevni i nedeljni odmor u skladu sa čl. 64-67. Zakona	202
33. Prekršaj poslodavca ako zaposlenom ne odobri korišćenje plaćenog odsustva	203
34. Obaveza poslodavca da dostavlja obračun i vodi evidencije o zaradi i naknadi zarade.....	205
35. Obaveza poslodavca da zaposlenom isplati otpremninu u slučaju tehnološkog viška.....	208
36. Pravo zaposlenog na otkazni rok, odnosno naknadu zarade ...	212
37. Obaveza poslodavca da zaposlenom vrati uredno popunjenu radnu knjižicu	213

Glava III

ZAKON O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I

ZAPOŠLJAVANJU OSOBA SA INVALIDITETOM

1. Osnovne odredbe	215
2. Obaveze poslodavca i podsticaji.....	217

3. Posebni oblici zapošljavanja i radnog angažovanja osoba sa invaliditetom.....	222
4. Poslovi podsticanja zapošljavanja osoba sa invaliditetom	227
5. Postupak za procenu radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja.....	229
Glava IV	
ZAKON O PIO I ZAKON O DOPRINOSIMA - Obaveze poslodavaca u smislu Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje -.....	
1. Matična evidencija i podnošenje prijava.....	235
1.1. Obrasci i dokazi koji se podnose.....	246
2. Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje	255
2.1. Obveznici plaćanja doprinosa	256
2.2. Osnovice doprinosa	261
2.3. Stope doprinosa.....	265
3. Olakšice poslodavcima za novozaposlena lica	267
Glava V	
ZAKON O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU	
1. Obaveze poslodavca sa stanovišta Zakona o zdravstvenom osiguranju	270
Glava VI	
ZAKON O ŠTRAJKU	
1. Obaveze poslodavca sa stanovišta Zakona o štrajku	274
1.1. Obaveza poslodavca da obezbedi i propiše minimum procesa rada	274
1.2. Odgovornost poslodavca ako angažuje lica radi zamene štrajkača	276
1.3. Odgovornost poslodavca ako sprečava štrajk ili nekim merama utiče na zaposlene	277
1.4. Ostale odredbe Zakona o štrajku bitne za poslodavce	278
Glava VII	
OBAVEZA MIRNOG REŠAVANJA RADNIH SPOROVA.....	
1. Zakon o sprečavanju zlostavljanja na radu.....	284
2. Zakon o mirnom rešavanju radnih sporova	285
 Spisak autora	 287